

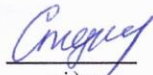
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

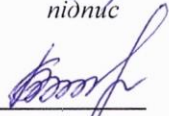
Допускається до захисту
завідувач кафедри менеджменту
 професор Ю. С. Гринчук
«18» листопада 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА
ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТДВ “ЗОЛОТОНІСЬКИЙ МАСЛОРОБНИЙ
КОМБІНАТ”

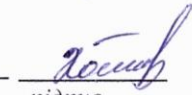
Виконав: Стукалова Владислава Віталіївна
прізвище, ім'я, по батькові,

підпис

Керівник: доцент Биба Валентина Анатоліївна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Рецензент: доцент Хомовий Сергій Михайлович
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Я, Стукалова Владислава Віталіївна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Затверджую

гарант ОПП «Менеджмент»

 професор Ю.С. Гринчук
«03» листопада 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Стукаловій Владиславі Віталіївні

Тема: Управління економічною безпекою підприємства за матеріалами ТДВ “Золотоніський маслоробний комбінат”

Перелік питань, що розробляються в роботі: теоретично обґрунтувати поняття зміст та сутність фінансово-економічної безпеки підприємства; розглянути формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства; провести аналіз фінансово-економічного стану підприємства та надати оцінку та аналіз поточного стану можливих (потенційних) загроз безпеці підприємства; розробити методи управління ризиками для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства; проаналізувати ефективність механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства.

Вихідні дані (за необхідності) – сучасна наукова література, наукові статті, інтернет джерела, звітність ТДВ “Золотоніський маслоробний комбінат”

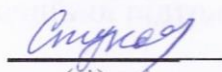
Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	листопад 2023-січень 2024	виконано
Теоретико-методична частина	лютий-квітень 2024	виконано
Аналітична частина	травень-червень 2024	виконано
Рекомендаційна частина	липень-серпень 2024	виконано
Оформлення роботи	вересень 2024	виконано
Перевірка на плагіат	жовтень 2024	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2024	виконано
Подання на рецензування	листопад 2024	виконано

Керівник

 доцент В.А. Биба
(підпис)

Здобувач

 В.В Стукалова
(підпис)

Дата отримання завдання «03» листопада 2023 року

АНОТАЦІЯ

Стукалова В. В. Управління економічною безпекою підприємства (за матеріалами ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат»)

Досліджено, що системний підхід до формування механізму оцінки стану економічної безпеки підприємства потребує врахування всіх реальних умов його діяльності. Зокрема, механізм має містити чітко визначені елементи та схему їх взаємодії. Такий підхід передбачає створення структури, що складається з трьох основних блоків: вхідного, внутрішнього та вихідного.

Проаналізовано окремі визначення сутності фінансово-економічної безпеки. Спільною рисою наведених формулювань є трактування фінансової безпеки як стану підприємства, що характеризується стійкістю до внутрішніх та зовнішніх загроз і забезпечує максимально ефективне використання фінансових ресурсів.

Виявлено, на основі проведеного стратегічного аналізу підприємства, зокрема за допомогою SWOT-аналізу, певні загрози та слабкі сторони діяльності ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат». Ці чинники пов'язані з особливостями виробництва та високим рівнем конкуренції. Вважається, що управління фінансовою стабільністю підприємства потребує прогнозування змін у зовнішньому та внутрішньому середовищах як ефективного способу мінімізації загроз.

Запропоновано, щоб система управління ризиками ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат» відповідала таким вимогам:

- забезпечення єдиного інформаційного простору і взаємозв'язку інформації;
- уніфікація процедур обробки та аналізу інформації;
- використання різних комбінацій процедур управління ризиками з урахуванням специфіки конкретних ситуацій;
- наявність механізмів зворотного зв'язку для гнучкого та оперативного реагування на нові ризики;
- узгодженість і регламентованість процедур оцінки та управління ризиками;
- інтеграція ризик-менеджменту з інформаційною системою управління;
- забезпечення інформаційної підтримки процесу управління ризиками.

Ключові слова: стан економічної безпеки, управління ризиками, фінансово-економічна безпека, стратегічний аналіз підприємства.

ANNOTATION

Stukalova V. V. Management of the enterprise economic security (based on the materials of Zolotonysk butter factory SLC)

It has been studied that a systematic approach to the formation of a mechanism for assessing the state of economic security of an enterprise needs to take into account all the real conditions of its activity. In particular, the mechanism should contain clearly defined elements and a diagram of their interaction. This approach involves the creation of a structure consisting of three main blocks: input, internal and output.

Separate definitions of the essence of financial and economic security are analyzed. A common feature of the above formulations is the interpretation of financial security as a state of the enterprise, which is characterized by resistance to internal and external threats and ensures the most efficient use of financial resources.

On the basis of the conducted strategic analysis of the enterprise, in particular with the help of a SWOT analysis, certain threats and weaknesses of the activity of "Zolotonysk butter factory" SLC were revealed. These factors are related to production features and a high level of competition. It is believed that managing the financial stability of the enterprise requires forecasting changes in the external and internal environments as an effective way of minimizing threats. It is proposed that the risk management system of "Zolotonysk butter factory" SLC meets the following requirements:

- provision of a single information space and interconnection of information;
- unification of information processing and analysis procedures;
- use of various combinations of risk management procedures taking into account the specifics of specific situations;
- availability of feedback mechanisms for flexible and prompt response to new risks;
- coherence and regulation of risk assessment and management procedures;
- integration of risk management with information management system;
- provision of information support for the risk management process.

Keywords: state of economic security, risk management, financial and economic security, strategic analysis of the enterprise.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Зміст і сутність економічної безпеки підприємства.....	7
1.2. Формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства.....	13
Висновки до розділу 1.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	21
2.1. Загальна характеристика та оцінка фінансового стану підприємства ТДВ “Золотоніський маслоробний комбінат”.....	21
2.2. Оцінка та аналіз поточного стану можливих (потенційних) загроз безпеці підприємства.....	35
Висновки до розділу 2.....	45
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ.....	47
3.1. Розробка методів управління ризиками для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.....	47
3.2. Ефективність механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства.....	52
Висновки до розділу 3.....	57
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
ДОДАТКИ.....	68

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гуцалюк О. М. Постанова задачі оцінювання безпеки інтеграційного розвитку великомасштабних економіко-виробничих систем. *Бізнес Інформ*. 2016. № 9. С. 142–149.
2. Зайченко К. С., Діма Н. І. Економічна безпека підприємства: сутність та роль. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8900>
3. Писаревський М. І. Теоретичні основи формування сутності поняття «забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах рейдерства». *Бізнес Інформ*. 2017. № 5. С. 20–25.
4. Ярова Ю. О., Артеменко Л. П. Структура економічної безпеки підприємства в умовах кризи. *Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"*. 2016. № 13. С. 257-263.
5. Салоїд С. В. Механізм управління економічною безпекою підприємства: теоретичний аспект. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2017. № 14. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.14.2017.108778>
6. Хринюк О. С., Корчовна М. Р. Система забезпечення економічної безпеки підприємства: основні елементи. *Ефективна економіка*. 2015. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3927>
7. Загородня А. С. Формування механізму управління економічною безпекою підприємств: дис... д-ра філософії: 073 «Менеджмент». Київ, 2023. 237 с.
8. Копитко М. І. Основи економічної безпеки: курс лекцій. Львів: ЛьвДУВС, 2024. 346 с.
9. Бондарчук Н., Міхійенко Д. Управління економічною безпекою з урахуванням потреб власників. *Підприємництво та інновації*. 2020. №14. С. 14-19.

10. Ткачук Г. Ю. Інструментарій забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економічний простір*. 2022. № (178). С. 55-59. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1069>
11. Державна служба статистики України. URL: <https://stat.gov.ua/uk> (дата звернення: 12.06.2024).
12. Анісімова О. М., Лаврентьєва Л. В. Сучасні тенденції економічної безпеки підприємства в Україні. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2015. Вип. 1 (1). С. 153–158.
13. Поліщук О. Б. Оцінювання управління економічною безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10281>
14. Белоус Н. Д. Етап планування в системі оцінки економічної безпеки підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 2(1). С. 12-16.
15. Злотенко О. Б., Рудніченко Є. М. Формування стратегічної складової забезпечення економічної безпеки інвестиційної діяльності промислового підприємства. *Бізнес Інформ*. 2019. №4. С. 131–138.
16. Сисоєва І. Аналіз потенційних загроз діяльності суб'єктів господарювання. *Економіка та суспільство*. 2020. Вип. 22. С. 22–26. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-19>
17. Клопов І. О. Управління економічною безпекою промислового підприємства. URL: <http://www.nbu.gov.ua/portal/Natural/Vznu/eco/20111/043-52.pdf>
18. Козак Л. С., Багровецька І. В. Концептуальні та методичні засади формування механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Економіка і управління*. 2018. № 13. С.97-101.
19. Управління фінансовою безпекою підприємств: обліково-аналітичний аспект: монографія / Н. Л. Правдюк, Т. О. Мулик, Я. І. Мулик. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 224 с.
20. Кузьменко А. Проблеми відповідності стратегії та системи

забезпечення безпеки України національним потребам. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2432> (дата звернення: 20.06.2024).

21. Дуб Б. С. Поняття економічної безпеки підприємства в контексті розвитку сучасної української економічної науки. *Вісник Черкаського університету. Серія «Економічні науки»*. 2016. № 4. С. 63-72.

22. Мельник С. І. Адаптивне управління фінансовою безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10271>

23. Поліщук О. Б. Теоретичні основи формування адаптивно-орієнтованої системи управління економічною безпекою підприємства. *Науковий вісник ПУЕТ. Серія «Економічні науки»*. 2021. № 2(103). С. 17–21.

24. Поліщук О. Б. Адаптаційний потенціал як основа формування адаптивно-орієнтованої системи управління економічною безпекою підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 63. С. 82–87.

25. Фостяк В. І. Безпекова діяльність та безпековий потенціал підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2018. № 3. С. 114–119.

26. Сосновська О. О., Житар М. О. Елементи методології управління економічною безпекою підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №10. С. 204–213.

27. Мандзіновська Х. О. Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки підприємства. *Наукові записки Української академії друкарства*. 2017. №1. С. 179-186.

28. Мандзіновська Х. О. Внутрішні загрози фінансовій безпеці підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. Вип. 4(04). С. 167-171.

29. Овчаренко Л. В. Шляхи мінімізації загроз від недобросовісної конкуренції для економічної безпеки підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10295>

30. Економічна безпека підприємства : підручник / А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорєлов, О. В. Ілляшенко; за заг. редакцією А. М. Дідика. НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича

група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.

31. Науменко Є. Ю. Механізм управління економічною безпекою підприємства в умовах кризи. *Молодий вчений*. 2017. № 6. С. 462-466.

32. Нехай В. А., Нехай В. В. Інформаційна безпека як складова економічної безпеки підприємств. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2017. Вип. 24 (2). С. 137-140.

33. Гладчук О. Фінансова безпека українських страхових компаній у сучасних реаліях. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 55. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-40>

34. Орлик О. В. Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства та його основні складові. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2015. Вип. 2. С. 222-232.

35. Сердюков К. Г., Головченко Ю. В. Теоретичні аспекти фінансової безпеки підприємств. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 627–631.

36. Преображенська О. С. Особливості управління фінансово-економічною безпекою підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип 3. С.384-387.

37. Кітченко М. Ю. Систематизація поняття «управління фінансовою безпекою підприємства». *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 14. С. 811-814.

38. Сосновська І. М. Поняття та значення економічної безпеки виробничо-господарської діяльності підприємств. *Ефективна економіка*. 2015. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4303>

39. Сосновська О. О. Система економічної безпеки підприємств зв'язку: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 440 с.

40. Бабіна Н. О., Зачосова Н. В. Економіко-фінансова безпека підприємств України як елемент фінансової безпеки держави в контексті інтеграційних процесів // Управлінський аспект забезпечення фінансової безпеки України : колективна монографія / за ред. О. В. Черевка. Черкаси : Видавець Ю. А. Чабаненко, 2018. С. 185-206.

41. Краснокутська Н. С., Коптева Г. М. Дефініція поняття «фінансова

безпека підприємства»: основні підходи та особливості. *Бізнес Інформ*. 2019. №7. С. 14–19.

42. Назаров Н. К., Бараннік І. О. Економічна безпека експортно-імпортного потенціалу підприємства. *Бізнес Інформ*. 2019. № 5. С.142-149.

43. Левковська Л. В., Добрянський О. І. Узагальнююча оцінка рівня економічної безпеки у макроекономічному вимірі. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10284>

44. Integrated Guidelines for Enterprise Economic Security Enhancement Amid Digital Transformation (IEEE Xplore, 2020) URL: https://www.researchgate.net/publication/384741995_Integrated_Guidelines_for_Enterprise_Economic_Security_Enhancement_Amid_Digital_Transformation

45. Economic Security of Businesses as the Determinant of Digital Transformation (Springer, 2019) URL: https://www.researchgate.net/publication/335830430_Economic_Security_of_Businesses_as_the_Determinant_of_Digital_Transformation_Strategy

46. Comprehensive Assessment of Enterprise's Economic Security System (Springer, 2023) URL: https://www.researchgate.net/publication/356288764_Comprehensive_Assessment_of_Enterprise's_Economic_Security_System_in_the_Digital_Economy_Conditions

47. Corporate Sustainability and Economic Security in Global Context (Springer, 2022) URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-25397-3_4

48. Challenges and Strategies for Economic Security in the EU (European Parliament, 2023). URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2024/754449/EXPO_IDA\(2024\)754449_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2024/754449/EXPO_IDA(2024)754449_EN.pdf)

49. Entrepreneurship and Economic Security in Developing Economies (Springer Open, 2020) URL: https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-319-15347-6_215

50. Economic Security During Globalization (Springer, 2021) URL: https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-319-91875-4_50